

ANNA GABRIEL SABATÉ

«Independentzia soilik izango da posible CIU gabe»

Militantzia ardura anitzak izan ditu Anna Gabriel Sabaték (1975, Sallent, Bartzelona): lehen Correllenguaren (Korrikaren ahizpa katalana) antolatzailea, Terra i Libertat kolektiboko kidea sorreratik, zinegotzia, CUPeko idazkari orokorra, Endavat-eko kidea, "Independentzia, guztia aldatzeko" kanpainaren eledun... Egun Parlament-ean dihardu CUP taldeko koordinatzaile gisa. Euskal Herrian ezohikoa zaigun doinu libertarioa dario bere independentismoari.

Testua eta argazkia:

| AXIER LOPEZ RODRIGUEZ |

Askapena talde internazionalistak gonbidatuta, otsailean Altsasun, Zarautzen eta Arrasaten hitzaldi bana eman zuen Sabaték.

Zer da Kataluniako Printzerriko prozesuak utzi dizuen onena?

Une garrantzitsuetan eta mobilizazioetan egotea. Aspalditik lehendabiziko aldiz hitz egin ahal izan dugu nahi dugun herrialdeari buruz, osotasunez eta ez soilik egitura politiko-

ari buruz. Garai historiko honen tentsioak bizitzeak irakaspen handiak eman dizkigu; etsaiak zeinen indartsuak izan daitezkeen ikasi dugu. Eta etsaiak, pluralean, diot. Nahiko genuke bat eta bakarra izango balitz.

Goizean poliziarekin ostiaka eta arratsan Barne sailburuaren eskutik helduta?

Guk ez dugu bat egin inoiz sailburuarekin eta bere alderdi politikoa-rekin. ERC, Iniziativa eta CIUrekin, a priori, helburu bat partekatzen

dugu: erabakitzeke eskubidea gauzatu eta katalanek adierazi ahal izatea. Bide horretan asmo bera dugu, baina batasuna ez da era abstraktuan existitzen. Ez da batasun akritikoa. Gure borrokarako grina, salaketa, kritika eta protesta maila mantentzen ditugu. Bestela ez zatekeen posible izango-eta.

Egun berean, goizean, kontsulta legeari buruzko batzordean galdeketa gauzatu ahal izateko testua buruz buru lantzen egon gaitezke, eta arratsaldean, Poliziaren gomazko piloten aurkako manifestazioan ikusiko gaituzu. Garai hauetan horixe da egunerokotasuna.

Parlamentuan sartu zarete lehen aldiz. Hauteskundeetan parte-hartzeari buruzko eztabaida behin betiko itxi al du horrek?

Gomendagarria da hauteskunde guztien aurretik eztabaida egotea. Sakon hausnartu behar dira egoera, testuingurua, indarrak eta, batez ere, zein den hauteskunde bakoitzera aurkezteko helburua. Esan gabe doa denok ez garela iritzi berekoak. Batzuek pentsatzen dute hauteskundeetan presente egoteko baldintzak ez direla epe motz eta ertainean aldatuko. Hauteskundeetan aurkezteko baiezkua berresteko besterik ez bada ere —gehiengo batek oso garbi duelako— eztabaida ematea guztiz gomendagarria izango da.

Herri mugimendua eta botere instituzionala. Mahai beraren bi aldeak, baina zeinek aukeratzen du menua?

Menua herri mugimendua osatu behar du beti; ordezkariak instituzionala haren isla izan behar du, eta ez alderantziz. Antolatutako jendea ordezkatzeko dugu instituzioetan, ez beste inor. Suminduek gu ordezkatzeko gaituzte, gu ez gara haien ordezkariak. Horixe da gure logika. Adibidez, Barne Saileko batzordeetan, Escuadra Mossoek gomazko pilotak erabiltzea debekatu zuen komisioren gure parte-hartzeak, ekarpenak eta ondorioak erreprentazioaren aurkako arloan aritzen diren taldeek sortu zituzten. Diskurtsoa eta eztabaida aurretik emanda badaude guk ez dugu ezer sortzen; gure egitekoa da horiek erakunde

Komunikazioaren esparrua Katalunian

Egungo politika, polizia eta kartzela ereduak koloreak atera dizkio 4F kasuak, eta lehen lerroa ekarri du kazetaritza independentearen beharra.

Gai hau sarri albo batera utzi dute ezkerreko mugimenduek; “Kontrainformazio egunkariaren kontuaz arduratuko dira gure lau militante kazetariak, hori kontrolatzen dutenez, zeozer sortuko dute”, esanaz bigarren plano batean laga izan da komunikazioaren borroka.

Fedearen izenean gauza asko egiten dugu egunero arlo askotan eta komunikazioaren esparruan ere egin beharra daukagu. *La Directa* hasi zenean—oso oker ez banago 4. harpideduna naiz, David Fernandez baino lehenago! (barrez)— ez genekien proiektua ea ondo ala gaizki joango ote zen, baina beharrezkoa zela ziur ginen. 9 urte eta gero Ester Quintanaren kasuarengatik (Escuadra Mossoek jaurtitako pilotakada batek begia suntsitu zion 2012an) jende askok ezagutu zituen *La Directaren* balioak eta onurak. Harpidedunen igoera nabarmena eragin zuen kasu horrek, eta 4Frekin (Ciutat Morta dokumentalaren haritik sortutakoa) berdin gertatu da; berriz ere gora. Gehienak memento jakin batean jabetu dira horrelako proiektu komunikatiboan garrantziaz, baina militanteok lehendabiziko minututik oso garbi

izan behar dugu haren baliagarritasuna. Une on eta txarretan proiektua sustatuko duen baldintzarik gabeko jarraitzaile leialen koltxoirik gabe nekez mantenduko dira-eta.

4F kasuari buruzko dokumentalak TV3n ikustea lortu izana ezin da azaldu *La Directaren* lana kontuan hartu barik. Jatorrian ez daude sare sozialak, Twitter, ezta CUPEk Parlamentuan egindako galdera ere; hori gertatu zen ikerketa kazetaritzara dedikatutako jendea dagoelako. Gaitasun handiko kideak dira, kazetaritzaren inguruko ikusmolde paregabea dutenak. Haiek ez dute inoiz lan egingo euren buruaren jabe eta independenteak ez diren komunikabideentzat; egun prekaritate handiz jarduten badira ere. Jende horri zor handia diogu.

Eta TV3?

Kataluniako etapa demokratiko berri honetan telebista publikoa eduki izanak begi-bistakoak diren eragin positiboak izan ditu. TV3en ereduak, jakina, kritikagarria da eta asko hobetu daiteke, baina katalanez bakarrik egindako telebista izate hutsa, adibidez, oso positiboa da berez. Telebista kate hori botere nagusiaren logikaren mendekoa da, baina, hala eta guztiz ere, beste hedabide gehienek baino kalitate informatibo handiagoa eskaintzen du.

barnera eramatea eta defendatzea. Makineria horixe behar du izan, osterantzean, ez genuke ulertuko ordezkarien lana zein den, ahotsa nori ematen dioten, ezta nor ordezkatzeko duten ere.

Zein da aldaketarako subjektua?

Zenbait talde politikok uste du independentzia CIUrekin batera etorriko dela. Beste batzuek, aldiz, kontrakoak diogu: independentzia soilik posible izango dela CIU barik. Arazoa haiekin ez dugu alderdi politiko gisa, CIUk ordezkatzeko

duenagatik baizik: oligarkien eta burgesia propioaren interesak eta identitate eta kultura katalana ulertzeko era selektiboa, Herrialde Katalanak bere osotasunean alboratzen dituena.

Fronte patriotikoaren eztabaidak horrelako tentsioak sortzen ditu; eliteak, burgesiak, botere handiagoko eta bitarteko gehiago duenez, marko propioa eskuratzeko bidea laburragoa izango dela pentsatzea, alegia. Historiak oso argi erakutsi digu zein izan den haien rola une erabakigarrietan. Horregatik gutako

Quim Arrufat, Isabel Vallet, David Fernandez –CUPeko hiru parlamentariak– eta Anna Gabriel Sabaté. Guztiek kargua utziko dute maiatzean. Barne estatutuen arabera, CUPeko ordezkari publikoak gehienez 4 urtez aritu daitezkeelako. Liberatu guztien soldata ere araututa dute: 1.600 euro.

batzuk 1930eko hamarkadan esparru nazionala aldarrikatzen zuen CNT-tik gertuago sentitzen gara.

Feminista izango da, bestela aldaketarik ez da izango?

Kide feministek esaten duten moduan: “feminismoa beti hurrengo egunerako uzten da”. Azken katebegia. Postrearen azken ukitua. Eta azken ukitua baino ezinbesteko oinarritzko osagaia da. Oraindik asko dago egiteko bide horretan, emakumezkoak gizonezko kideen maila berean jartzeko baino harago; hori minimoa baita. Emakumeon bazterketaren logikatik sortzen den mundu ikuskera beharrezkoa zaigu. Pribilegiarik gabe, zigorrez betetako gorputz batean bizitzeak ematen dizun ikuspegiak aldaketarako motorra izan behar du. Baina, tira, borrokak eta helburuak hierarkizatzeko joera duen logika ere bada. “Lehenago estatua lortu, eta gero, ikusiko dugu zein den eredu sozioekonomikoa” ideia sinetsi eta eroso sentitzen denik ere bada; feminismoa amaieraren amaierarako uzten duen pentsaera da. Horren emaitza begi-bistakoa izan da, historia lekuko.

Udalgintzari buruzko eztabaidan erreferentzietako bat bilakatu da CUP.

CUPen udalgintza eredia esperientzia berezi xamarra da. Ez da bakarra, ezta onena ere. Berezitasuna da CUP hortik jaio zela. Gure estreina-

ko apustua udalgintzari begira izan zen eta denbora luzez hori izan zen gure errealitate bakarra. Militanteen artean, beraz, oso sustraituta dago herri mailako logika: inguruaren ezagutza zehatza, herriaren egoera, erronkak, ahulguneak, gaitasunak... errealitatearen egiazko argazkia zein den bilatzera ohituta gaude.

Herrialde Katalanetako udalgintza borrokalariaren sarea marraztu beharko banu, ez nituzke CUPeko nukleoak bakarrik jasoko, ezta CUPek zinegotziak dituen lekuak ere. Mapa zabalagoa egingo nuke. Maila lokalean, herria eraldatzeko lanean ari direnak ere bilduko nituzke: kooperatibak, *casal*-ak (gune autogestionatuak), ateneoak, gazte mugimenduak, herri-kultura berreskuratzeko taldeak, lurraren defentsan ari direnak, eta abar. Hori litzateke Kataluniako udalgintza. Guk auto-antolakuntzaren, elkartzearen eta herri batasunaren eraikuntzaren adierazpen horietan jartzen dugu enfasia. Horrek bizirik mantentzen du instituzioaren eta kalearen arteko tentsioa –zentzu positiboan ulertuta–, zinegotzien eta erakundeetatik at dauden hainbat militanteren lanaren artekoa. Izan ere, zinegotziak beti askoz gutxiago dira “kanpoan” direnak baino. Horregatik bakarrik bada ere, dimentsioagatik, argi geratzen da praktika politikoan azentua non jarri behar den.

Antolatutako jendea ordezkatzeko instituzioetan, ez beste inor

“Madril, hiri-eredu gisa, ekintza terrorista da”, esan zidan behin Gaztelako lagun batek. Eta Bartzelona?

Jakina. Hain zuzen ere, Bartzelonako CUPeko kideen analisisia ildo beretik doa. Bartzelona ez dago Kataluniako beste edozein hirirekin konparatzerik hainbat arrazoiengatik: populazio dentsitatea, egitura ekonomikoa, hiriko eragileen izaera, eta abar. Oso dinamika oldarkorrek daude Udaletik harago; eragile ekonomiko eta politikoez, lobbyek, mafiosoek sortutakoak. Adibide batzuk jartzearen: Zer egin lobby

turistikoarekin? Escuadra Mossoekin? Nola kudeatu Bartzelonako Portua? Eta Graciako Pasealekua goraino bete eta luxuzko dendetan erosten duten 40.000 turistekin, itsasontziz asteburuero gurera heletzen diren horiekin, zer? Galdera potoloak dira horiek. Guk ez dugu egoera hori iraultzeko nahikoa indarrik, ezta Bartzelonako herritarrek ere. Gauza bat da kritikoa izatea, eta beste bat da horri aurre egiteko bitartekoak jabe izatea.

Oso adierazgarria da Alde Zaharrean hirigintza ardurak zituen zinegotzi baten kasua. Ciutat Bellako apartamentu turistikoaren lizentzien inguruan aritzen den mafiari aurre egiten saiatu zen. Mehatxuak, segimenduak eta bere ordenagailu pertsonalaren lapurreta susmagarriak jasan zituen. Horien presiopean, dimititu egin zuen. Hori alderdi sozialistaren izenean lan egiten zuen zinegotzi bati gertatu zitzaion orain gutxi. Beraz, zer gertatuko litzaiguke guri, ezker independentistako militanteei, horren aurka borrokatuko bagina? Imajina dezaket...

Auzoetan oinarri sendoak sortu nahi ditugu. Bartzelonan, hala eta guztiz ere, auzoek identitatea eta funtzionatzeko era berezia dute gaur egun, metropolien eredu klasikotik aparte.

“Kasurik onenean, botere-egitura berdina izango dituen estatu bat lortuko du Herrialde Katalanetako lauzatietako batek”. Ados al zaude esaldiarekin?

Hori izan da gure kontrapuntua prozesuan. Kataluniak Europako estatu modernoaren kopia bat –jatorrizkoaren antza handiagoa ala txikiagoa izan– lortzea ez da nahikoa. Halere, gutako asko alai biziko lirateke egun dugun estatuaren antzeko batean, baina ‘gurea’ balitz. Zentzu horretan jende posibilista egon badago eta ilusioak ondorengo pentsatzera eramaten ditu: “burgesia ez da desgertuko eta militatzen jarraitu behariko dugu; baina eremu propio batean izango da”. Kontua horrela ikusita arrazoizko lirudike, baina jardun politikoan begirada internazionalista ez dugu galdu behar, bestela sistema kapitalistak eragiten duen miseria gorria ahaztuko dugu.

AIORA LARRANAGA / UROLA KOSTAKO HITZA

"Herri boterea eraikiz, behetik eta ezkerretik" izeneko hitzaldia eman zuen Sabaték Zarauzko Putzuzulo gaztetxean.

Kapitalismoak gosea, heriotza, suntsipena, gerra eta hobi komunak besterik ez ditu eskaintzen munduko zenbait lekurentzat. Egoera horren aurrean ezin gara marko nazional propioarekin konformatu, ezin dugu ahaztu gu hobeto bizi gaitezene munduan hiltzen ari den jendea. Begirada internazionalista galtzea jarrera berekoa eta kulturazentrikoa iruditzen zait, gure independentismoa inoiz ordezkatu ez duen identitarismoz bete. Gu ez gara independentistak katalanak beste inor baino hobekak garelako edo gure arbasoak XV. mendean hemen bizi zirelako. Gutako gehiengoa mestizoa da eta gure senideak Espainiako Estatuan jaiotakoak dira. Independentistak gara Espainiako Estatuarekiko gatazka oinarri demokratikoetan ulertzen dugulako, Espainiako Estatuak ez

dituelako demokraziaren minimoak errespetatzen. Ikuspegi horrek jarrera identitarioetatik aldendu eta laguntasunaren eta senidetasunaren logikan kokatzen zaitu.

Europar Batasunetik ateratzea babesten duen indar politiko bakarra zarete Katalunian. Alternatibarik ba al da?

Europar Batasunetik, eurotik eta NATOtik kanpo bizitza dagoela diogunean, jakitun gara gaur arte Ipar Konoan eta European inork ez duela lortu. Beraz, errespetuz esaten dugu, baina posible bihurtu daitekeela sinetsita gaude.

Gu geu bakarrik ez gara gai euroko eta EBko irteera diseinatzeko, baina gure herrian ildo horretan sakontzen ari den jendea dago eta haiekin joratu nahi dugu bide hori. Zentzu horretan, Taifa ekonomia

kritikoaren mintegiko lagunekin lanean ari gara. Haiek marxismoa berrirakurtzen ari dira, bera eguneratuz kapitalismoaren alternatiba integrala sortzeko. Zorraren Ikuskaritzaren aldeko Plataformarekin ere elkarlanean ari gara.

Gure aldarrikapena denok, eta ez gu bakarrik, hobeto bizitzearen aldekoa da. Eta horrek gu ezberdin bizitzeak eskatuko du. Austeritate dosi handiagoak—ez Troiak proposatutakoak modukoak— ezarriz, jabetza pribatuaren rola eta ekoizpen-bideen jabetza birplanteatuz, ekoizpen ereduak aztertuz... Langilearen etorkizuna jabetza txikiak metatzea dela dioten posizio sozialdemokrata faltsuetatik aldentuta. Hori ez da iparra. Gure azken helburua bizitza duina da, nehoen zapalketaren errudunak ez garelako jakinda. ■

Joxan ARTZEren poemak Bide Ertzean, Asier Sarasola eta Oier Guillanen eskutik

Apirilak 24, ostirala,
22:00tan Usurbilgo Sutegiko auditorian.

Joxan Artzeren liburuetan oinarritutako poesia eta musika emanaldiaren GRABAZIOA

Antolatzaileak:

Babeslea:

NOLA BELZTU BEHAR ZURIA